

www.ketab.or

خاوهیانه عصر ظهور

نویسنده:

مصطفی امیری

فیپا

سروشناسه : امیری، مصطفی - عنوان و نام پدیدآور : خاورمیانه عصر ظهور / نویسنده مصطفی امیری : ویراستار رامین بازاراده. مشخصات نشر : قم؛ نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف. مشخصات ظاهري : ۲۰؛ رقعي شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۳۵۴-۱ وضعیت فهرست نویسی : فیبا یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۱ - ۲۲۰. موضوع : موضوعگرایی -- خاورمیانه Middle East -- Messianism -- فتن و ملاحم Seditions and riots* -- پیشگویی‌ها Prophecies -- شناسه افزوده : نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف BL۲۳۵۰ رده بندی دیوبی: ۳۶۹۵۶/۳۹۶؛ شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۳۳۴۸۰

خاورمیانه عصر ظهور

- نویسنده: مصطفی امیری • ویراستار: رامین بازاراده
- صفحه‌آور: حسین قاسمیان • ناشر: دفتر نشر معارف (نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها) • ترتیب چاپ: چهلم - ۱۴۰۳ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- قیمت: ۱۳۰۰۰ تومن • شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۳۵۴-۱

دفتر نشر معارف قم، خیابان شهداء، کوچه ۱۰، سعادت آباد، تلفن و نمبر: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۴

مدیریت پخش قم، شرکت پاتوق کتاب، تالقان: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۴

- اراک: ۰۶۱-۳۲۲۲۱۹۰ • ارومیه: ۰۸۶-۳۲۲۲۱۹۰ • اصفهان: ۰۹۱-۷۷۵۱۶۶ • اهواز: ۰۳۱-۳۲۲۲۱۶۹۲
- ایلام: ۰۷۶-۳۳۴۱۷۵۰ • بجنورد: ۰۸۴-۳۳۴۴۲۸۷ • بردسکن: ۰۵۱-۵۵۴۳۱۲۱ • بندرباسب: ۰۷۶-۳۳۴۱۷۵۰۷
- بیرون: ۰۵۶-۳۲۴۲۲۵۱۲ • تهران: ۰۵۱-۵۲۲۸۵۰ • ترشیت: ۰۱۳-۳۳۳۳۴۵۹۹
- زاهدان: ۰۵۶-۳۳۳۲۲۸۸۷۹ • زنجان: ۰۵۶-۳۳۳۲۲۸۸۲۵ • سبزوار: ۰۴۱-۳۳۳۲۵۰۲۰ • ساری: ۰۵۱-۴۴۲۲۴۰۰۴
- سمنان: ۰۷۱-۳۳۴۵۳۲۱ • سیرجان: ۰۴۲-۴۴۲۶۸۰۵۸ • شهرکرد: ۰۳۸-۳۳۲۲۵۰۰۴ • شهرضا: ۰۷۱-۳۳۳۲۲۶۵۱
- قزوین: ۰۲۸-۳۳۲۲۰۰۷۶ • قم: ۰۲۸-۳۳۲۲۰۰۷۶ • کازرون: ۰۷۱-۴۴۲۲۲۲۱۳ • کرمان: ۰۷۱-۴۴۲۲۲۲۱۳ • کرمانشاه: ۰۴۱-۳۳۳۵۱۲۷ • گرگان: ۰۸۳-۳۷۲۲۸۴۱۱ • گلستان: ۰۵۱-۳۳۲۲۰۱۱۹ • مشهد: ۰۱۷-۳۳۳۲۷۸۸۰
- نی ریز: ۰۳۵-۳۳۳۲۲۹۵۰ • یزد: ۰۷۱-۵۳۸۲۱۶۹۰ • یاسوج: ۰۷۱-۳۳۳۲۲۸۴۲۲

www.nashremaaref.ir : E-mail: info@nashremaaref.ir

NashreMaaref

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست اجمالی

کلیات (۱۵)

❖ فصل اول: ایران (۱۹)

مواجهه نظامی ایران بعد از دو مرحله مطالبه حق:
بسیارات «نژادگی ظهور» بعد از مرحله سیوف

❖ فصل دوم: سوریه (۶۱)

بازیگران داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی «فتنه شام» پیش از ظهور

❖ فصل سوم: عراق (۱۰۱)

سناریوی تجزیه عراق؛ تلاش برای تشکیل اقلیم سُنّی و فتنه در مناطق شیعی

❖ فصل چهارم: عربستان (۱۳۹)

اختلاف و قتل در خاندان پادشاهی آل فلان پیش از ظهور

❖ فصل پنجم: فلسطین (۱۵۹)

زمان جنگ شیعه با رژیم صهیونیستی، نابودی اسرائیل قبل یا بعد ظهور؟

❖ فصل ششم: خاتمه (۱۹۳)

سناریوی آینده کشورها قبل ظهور

❖ کتاب نامه (۲۰۱)

فهرست تفصیلی

۱۳ ..... مقدمه

❖ کلیات (۱۵)

۱۵ ..... ضرورت عدم غفلت از برنامه پیوی دشمن
۱۶ ..... آینده پژوهی مهدوی: رصد بحران های سیاسی، نظامی و امنیتی .....
۱۷ ..... دیده بازی حوادث کشورهای تأثیرگذار در مثلث «آنکه، کوفه و قدس» .....
۱۸ ..... حوادث «جغرافیای ظهور»؛ قطعه های مختلف «پازل واحد»

❖ فصل اول: ایران (۱۹)

مواجهه نظامی ایران بعد از دو مرحله مطالبه حق؛ بشارت «قزدیکی ظهور» بعد از
مرحله سیوف

۲۰ ..... اشاره
۲۱ ..... انقلاب ایرانیان پیش از ظهور در منابع فریقین .....
۲۸ ..... اعتبارسنگی در اهل سنت .....
۳۰ ..... اعتبارسنگی در تراث شیعه .....
۳۱ ..... قیام و انقلاب علیه حاکم جائز و ظالم .....
۳۲ ..... زمینه سازان ظهور؛ ایرانیان شیعی .....
۳۴ ..... دیدگاه مرکز تخصصی مهدویت نجف اشرف

۳۶	انقلاب ایرانیان؛ نشانهٔ حتمی ظهرور
۳۹	دشمنان انقلاب: مثلث «غربی، عبری، عربی»
۴۱	مقصود از حق؟
۴۲	دو مرحله تلاش برای احقيق حق ایرانیان
۴۳	مرحله سیوف: تقابل نظامی با دشمن
۴۴	اعطای حق و مخالفت ایرانیان
۴۴	جنگ با دشمن در آستانهٔ ظهرور
۴۷	آرمان آزادی فلسطین؛ وعدهٔ حتمی قرآن
۴۹	حضور مارقه الروم در دفاع از اسرائیل
۵۱	اوج اقتدار و آمادگی نظامی قبل ظهرور
۵۲	پرچم هدایت و انتوای رهبر ایران
۵۴	نگاه «حداقلی» جریان شیعیتگرای سنتی
۵۷	توهم سقوط انقلاب ایرانیان قبل ظهرور
۵۷	اضلاع محور مقاومت شیعی قبل ظهرور
۵۹	نتیجه‌گیری

❖
فصل دوم: سوریه (۶۱)

بازیگران داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی «فتنهٔ شام» پیش از ظهرور

۶۲	اشارة
۶۲	حدیث رجفة الشام
۶۴	حدیث تمہید مباشر
۶۷	فتنهٔ طولانی شام
۶۷	تمرکز فتنهٔ شام بر سوریه
۶۸	اختلاف رمحان: صفات‌آرایی دو جبههٔ نظامی
۶۹	رأیة الأصحاب: حاكمیت سوریه
۷۰	رأیة الابقع: معارضین

۷۱.....	پرچم‌های سیاه فتنه شام، اهل سنت تکفیری
۷۳.....	رجفة الشام: جنگ در فتنه شام
۷۶.....	البراذین الشهبا: استفاده از سلاح‌های جنگی پیشرفته
۷۸.....	مداخله نظامی مقاومت شیعی در فتنه شام؟
۸۱.....	ندا و صوت بالفتح: بشارت پیروزی از دمشق
۸۲.....	خسق دمشق: زلزله یا حملة نظامی؟
۸۵.....	مارقة الشام: آرزوی استقلال کُردهای سوریه
۸۶.....	هرج الروم: جنگ جهانی قبل ظهور
۸۸.....	جنگ در جزیره الشام: حملة اخوان الترك به شرق سوریه
۸۹.....	مارقة الروم در فلسطین: ورود نظامیان غربی به فتنه شام در حمایت از اسرائیل
۹۱.....	وظیفه مسلمانان ساکن غرب پیش از هرج الروم
۹۳.....	سفیانی: حاکم آینده دمشق پیش از ظهور
۹۴.....	سفیانی: نتیجه توافق مثلث «عربی، یهودی، عرب»
۹۵.....	سفیانی، مخالف جریان تکفیری
۹۷.....	ترتیب حوادث «فتنه شام» پیش از ظهور

❖
فصل سوم: عراق (۱۰۱)

سناریوی تجزیه عراق؛ تلاش برای تشکیل اقلیم سنّی و فتنه در مناطق شیعی

۱۰۲.....	اشارة
۱۰۳.....	فتنه و تحرکات نظامی در مناطق سنّی نشین
۱۰۸.....	جنگ لشکر سفیانی با دشمنان شیعه؟
۱۱۰.....	حمله به مراکز مقدسّة شیعی قبل ظهور
۱۱۳.....	چرایی حمله سفیانی به عراق
۱۱۵.....	حمایت مثلث «عربی، عبری و عربی» از سفیانی
۱۱۷.....	فتنه اهل سنت تجزیه طلب در عراق، پیش از فتنه سفیانی
۱۱۸.....	فتنه عوف سلمی؛ تهدید مشترک عراق و سوریه

- ۱۱۹ ..... نمادگرایی در نظام هندسه معارف مهدوی
- ۱۲۰ ..... معناشناسی اسم رمز «عوف سُلَمِی»
- ۱۲۱ ..... مناطق تحت سلطه «تجزیه طلبان» پیش از ظهور
- ۱۲۲ ..... زمان وقوع فتنه «اقليم سُنی» در عراق
- ۱۲۳ ..... فتنه در عراق و تأثیر آن بر امنیت شیعه
- ۱۲۴ ..... خروج شعیب بن صالح از سمرقند؟
- ۱۲۵ ..... قطع مسیر «کربلا تا قدس» قبل ظهور
- ۱۲۶ ..... پایان فتنه تجزیه طلبان در عراق و سوریه
- ۱۲۷ ..... پیش از تسلط نماینده غربی‌ها بر سوریه
- ۱۲۸ ..... گسترش فعالیت ناسیونالیستی در منطقه
- ۱۲۹ ..... هدایت حمله سفیانی به عراق
- ۱۳۰ ..... تصمیم بر توقف تجزیه طلبانه اهل سنت
- ۱۳۱ ..... هم پیمانی بنی قیس با اهل رقات عراق و ترکیه
- ۱۳۲ ..... چرا بی قتل و کشتار اهل سنت توسط افراد منطقه شام
- ۱۳۳ ..... شهر تکریت؛ جایگاه مجرمان عراق
- ۱۳۴ ..... فروپاشی اقلیم سُنی، موجب شادی و فریب شیعه؟
- ۱۳۵ ..... واکنش حکومت عراق نسبت به تجاوز خارجی
- ۱۳۶ ..... سرکوب قیام‌های مسلحانه علیه اشغالگران
- ۱۳۷ ..... موضع حکومت ایران نسبت به تحولات عراق قبل ظهور
- ۱۳۸ ..... سناریوی آینده عراق پیش از ظهور
- ۱۳۹ ..... راهبرد مقاومت شیعی پیش از ظهور
- ۱۴۰ ..... دفاع از عراق، آزادی فلسطین و تشکیل خاورمیانه اسلام

فصل چهارم: عربستان (۱۴۰)

اختلاف و قتل در خاندان پادشاهی آل فلان پیش از ظهور

حکومت خاتونادگی در عربستان قبل ظهور

۱۵۰.....	اختلاف بنی فلان بر سر قدرت در عربستان
۱۵۱.....	صبی آن فلان و تحکیم قدرت در عربستان
۱۵۲.....	قتل و کشتار در خاندان پادشاهی عربستان
۱۵۴.....	درخواست کمک نظامی عربستان از سفیانی
۱۵۴.....	ارتباط حکومت عربستان با یهودیان
۱۵۶.....	زمان پایان حکومت در عربستان قبل ظهور
۱۵۷.....	انتقام از وهابیت حامی سفیانی بعد از ظهور

فصل پنجم: فلسطین (۱۵۹)

زمان جنگ شیعه با رژیم صهیونیستی، نابودی اسرائیل قبل یا بعد ظهور؛ مجازات یهود؛ وعده قطعی قرآن	
۱۶۰.....	عبدالله: مؤمنان شیعی زمینه
۱۶۱.....	عقوبت یهود در سوره «اسراء»
۱۶۳.....	هویت ایرانی مجازات‌کنندگان یهود
۱۶۶.....	آزادی فلسطین توسط ایرانیان
۱۶۸.....	مارقه الروم؛ حضور نظامیان غربی در فلسطین
۱۶۹.....	زمان جنگ فراغیر ایرانیان با اسرائیل
۱۷۰.....	جنگ ایرانیان با یهود در فلسطین
۱۷۵.....	«أدّنی الأرض»؛ اعجاز علمی و غیبی قرآن
۱۷۵.....	شأن نزول آیات ابتدایی سوره «روم»
۱۷۶.....	دیدگاه نخست: شکست ایرانیان
۱۷۷.....	دیدگاه دوم: پیروزی ایرانیان
۱۸۱.....	دیدگاه سوم: شکست یهود
۱۸۲.....	پیروز جنگ: ایرانیان شیعی
۱۸۵.....	فتنه سفیانی؛ آخرین حریه یهود
۱۸۶.....	طليعه آزادی فلسطین
۱۸۹.....	

فصل ششم: خاتمه (۱۹۳)

سناریوی آینده کشورها قبل ظهور

۱۹۵	ایران
۱۹۶	سوریه
۱۹۷	عراق
۱۹۸	عربستان
۱۹۹	فلسطین

كتاب فame (۲۰۱)

مقدمه

در گستره تاریخ، همیشه در کنار جبهه حق، جریان باطل نیز وجود داشته که همه توان خود را برای شکست یا کاستن از گسترش و تأثیرگذاری جبهه حق به کار گرفته است، و این نزاع مستمر بین حق و باطل در طول تاریخ ادامه داشته و در آخرالزمان و پیش از ظهور - که تلاش‌ها برای ایجاد جبهه توحید و تشکیل حاکمیت جهانی ادیان الهی با محوریت اسلام و آخرين ذخیره الهی و منجی بشریت، امام مهدی علی‌الله‌یه است - به اوج می‌رسد.

از این رو، آگاهی از بنادریزی جبهه باطل ضروری است و این امر محقق نخواهد شد جز با رصد طرح مقتضیه بنامه‌ها، فتنه‌انگیزی‌های دشمنان در کشورها و سرزمین‌های درگیر واقعه شریف ظهور در واقع «آینده پژوهی مهدوی» با تکیه بر هشدارهای حدیثی در ترااث مهدوی و مردم قرار دادن گزارشات درباره فتنه‌ها و بحران‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، نظامی و امنیتی، امکان وقوع آن‌ها در «جغرافیای عصر ظهور» را رصد می‌کند و آذهان را متوجه رویدادهای تأثیرگذار در آینده می‌نماید.

بنابراین دیده‌بانی سیاسی و نظامی «کشورهای نقش‌آفرین در تحولات فرایند ظهور» در هر بُرهه‌ای از زمان، می‌تواند اهمیت استراتژیک و آینده‌پژوهانه داشته باشد. و شناخت این تحولات و رویدادها، برای «دیپلماسی خارجی و بین‌المللی» حکومت زمینه ساز، ضروری است.

کتاب پیش‌رو، حاوی پنج فصل و خاتمه است. در این کتاب، به تبیین سلسله حوادث کشورهای «عصر ظهور» در مثلث «کوفه، مکه، قدس» پرداخته شده است؛ و از فتنه طولانی شام با محوریت «سوریه»؛ سناریوی آینده «عراق»

و تاثیر بر امنیت شیعه؛ نقش «ایران» و انقلاب زمینه‌ساز؛ مساله «فلسطین» و نابودی اسرائیل قبل یا بعد از ظهور؛ حوادث خاندان آل فلان در «عربستان» به عنوان کانون تحولات سال ظهور، سخن به میان آمده است.

کتاب «خاورمیانه عصر ظهور»^۱ برای مخاطب عموم تدوین شده است و به دلیل رعایت قواعد پژوهشی و استانداردهای علمی، برای جامعه نخبگانی نیز قابل استفاده است.

آنچه در کتاب ذکر شده، صرفاً بررسی و تحلیل حدیثی است که جنبه احتمال دارد و زمان ظهور در اختیار خداوند است. تعیین وقت و توقیت از سوی مucchرين تکذیب شده است. همچنین تطبیق اشتباہ نیز خسارت زیان‌باری است که بخلاف عیجان و احساس کاذب در منتظران ظهور امام عصر، تبعات ناگواری به دنبال دارد از این‌رو، دیدگاه صحیح به دستور ائمه مucchomin این است که ضمن پرهیز از تعیین وقت از برای ظهور، از عجله واستعجال قبل از وقوع نشانه‌های حتمی ظهور، پرهیز کرد: *چنان‌در احادیث منقول از اهل بیت نیز تأکید شده است.*

در پایان از جناب آقای پیرمرادیان مدیر محترم نشر معارف و نیز جناب آقای علیجان‌زاده، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

مصطفی امیری

سال ۱۳۹۹

۱. نام کتاب با الهام از گفتار امام خامنه‌ای انتخاب شده است؛ ایشان در دیدار با مبارزان فلسطینی فرمودند: «شکی نیست بر اساس حقایقی که خدای متعال تقدیر کرده است، خاورمیانه اسلام شکل خواهد گرفت» (<https://farsi.khamenei.ir/audio-content?id=10928>)؛ که قطعاً رژیم اسرائیل در آن حضور ندارد و سخن رهبری برگفته از دستور قرآن مبنی بر مبارزه با یهود مفسد در سورة اسراء است.

کلیات

◆ ضرورت عدم غفلت از برنامه ریزی و شمشون

در گستره تاریخ، همیشه در کنار جریان حق، چنان باطل نیز وجود داشته که همه توان خود را برای شکست یا کاستن از گسترش و تغیر آن جبهه حق به کار گرفته است، و این نزاع مستمر بین حق و باطل^۱ در طول تاریخ ادامه داشته و در آخرالزمان و پیش از ظهور - که تلاش‌ها برای به ثمر رسیدن آمال انبیاء علیهم السلام و ایجاد جبهه توحید برای تشکیل حاکمیت جهانی ادیان الهی با محوریت اسلام و آخرين ذخیره الهی و منجی بشریت، امام مهدی علیه السلام است - به اوج می‌رسد.^۲

-
۱. طباطبایی، *تفسیر العیزان*، ج ۱۴، ص ۲۶۳-۲۶۴. مطهری، *مجموعه آثار*، ج ۲۴، ص ۴۳۲. سلیمانی، «بررسی آیات غلبه حق بر باطل از منظر علامه طباطبایی»، *فصلنامه مطالعات تفسیری*، ش ۳، ص ۲۰۱.
  ۲. الهی نژاد، «مهدویت و فرجام تنازع حق و باطل»، *فصلنامه انتظار موعود*، ش ۳۹، ص ۱۳۷-۱۳۶. آیینی، «چالش غفلت از آرمان مهدویت»، *فصلنامه مشرق موعود*، ش ۴۹، ص ۷۷-۷۳. کارگر، «مهدویت و فرجام ستیزش حق و باطل»، *فصلنامه انتظار موعود*، ش ۱۹، ص ۹۴ و ۱۰۳.

از این رو، آگاهی از برنامه‌ریزی دشمنان، طرح‌ها و برنامه‌های جبهه باطل برای مقابله با اهداف زمینه‌سازان ظهور و تحقق حاکمیت جهانی اسلام، همواره باید در دستور کار منتظران ظهور امام عصر ع قرار گیرد؛ و این امر محقق نخواهد شد جز با دانش آینده پژوهی مهدوی و با رصد طرح‌ها، نقشه‌ها، برنامه‌ها، فتنه‌انگیزی‌های دشمنان در کشورها و سرزمین‌های درگیر واقعهٔ شریف ظهور.

◆ آینده‌پژوهی مهدوی: رصد بحران‌های سیاسی، نظامی و امنیتی

«آینده‌پژوهی مهدوی» عبارت است از دانش شناخت نظام مند آینده با رویکرد دینی و تربیتی و موضوعات و پدیدارهای مختلف که امکان فهم درست مواجهه آگاهانه و مدبرانه از خارج مطلوب و مؤثر را فراهم می‌سازد و موجب حرکت به سمت جامعه آرمانی و برنامه‌ریزی مناسب در راستای چشم‌انداز در سطوح مختلف اجتماعی، اقتصادی، نظامی و امنیتی می‌شود. در واقع آینده‌پژوهی مهدوی، به ما کمک می‌کند تا از سطح مقدماتی فراتر رفته و وارد سطح مؤثر و استراتژیک شویم و نقش خود را در «زمینه‌سازی انقلاب جهانی مهدوی» بر اساس رصد کردن تحولات محتمل جهانی، به ویژه در جغرافیای ظهور و مثلث «کوفه، مکه و قدس» بهتر ایفا کنیم.^۱ در واقع آینده‌پژوهی مهدوی با تکیه بر هشدارهای حديثی در ترااث مهدوی و محور قرار دادن گزارشات درباره فتنه‌ها و بحران‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، نظامی و امنیتی، امکان وقوع آن‌ها در جغرافیای کشورهای نقش‌آفرین عصر ظهور^۲ را رصد می‌کند و آذهان را متوجه رویدادهای تأثیرگذار در آینده می‌نماید و «جامعه منتظر» را برای مقابله با آن‌ها

۱. آیتی، «چالش غفلت از آرمان مهدویت»، *فصلنامه مشرق موعود*، ش. ۴۹، ص. ۷۷.

۲. کارگر، «آینده‌پژوهی مهدوی»، *فصلنامه انتظار*، ش. ۲۸، ص. ۸۳.

آمده می‌سازد^۱ و جامعه منتظر را از غفلت درباره نقشه‌ها، طرح‌ها و توطئه‌های دشمنان امام مهدی ع آگاه می‌سازد^۲، و از آن جا که «آینده پژوهی مهدوی» مبتنی بر قوانین و سُنن تخلف ناپذیر الهی است، بسیار قابل اعتماد خواهد بود.^۳

◆ دیده‌بانی حوادث کشورهای تأثیرگذار در مثلث «مکه، کوفه و قدس»

چند کانون مرکزی در تحولات و حوادث پیش از ظهور و آینده جهان وجود دارد که شناخت و رصد کردن تحولات مربوط به آن‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است و می‌تواند ما را در تحلیل درست رویدادها و مباحث مرتبط با آخرالزمان و ظهور امام زمان ع در علم «آینده پژوهی» یاری دهد. این کانون‌های مرکزی عبارت است از: منطقه شام (سوریه)، ایران، عراق، فلسطین و عربستان. کشورهای مذکور در «جغرافیای علم» در مثلث «مکه - کوفه - قدس»، مرکز تحولات و رویدادهای مهمی خواهند بود و در آینده این کشورها، پیش از ظهور، اتفاقاتی بسیار سریع و شگفت‌آور رخ خواهد داد که تأثیراتی مهمی بر امنیت منطقه‌ای و حتی جهانی خواهند گذاشت. بنابراین دیده‌بانی سیاسی و نظامی «کشورهای نقش‌آفرین در تحولات فرایند ظهور» در هر بُرهه‌ای از زمان، می‌تواند اهمیت استراتژیک و آینده پژوهانه داشته باشد. از این رو، شناخت آن، علاوه بر وظایف فردی برای «دیپلماسی خارجی و بین‌المللی» حکومت زمینه ساز نیز تکلیف‌آور است.^۴

۱. قربانی، «تأملات آینده پژوهانه در آرمان شهر مهدوی تبیین کارکردهای آینده پژوهانه مهدویت»، *فصلنامه آینده پژوهی ایران*، ش۱، ص۷۰-۷۱.

۲. آیین، «چالش غفلت از آرمان مهدویت»، *فصلنامه مشرق موعود*، ش۴۹، ص۷۷.

۳. پورعزت، «سنت پژوهی رویکردی نوین به آینده پژوهی مهدویت»، *فصلنامه مشرق موعود*، ش۴۴، ص۲۸۱.

۴. «معرفة علام الظهور، الظاهر هو وجوهها؛ حذرًا عن الواقع في الضلاله و دفعًا للضرر المحتمل» (صافی گلبايگانی، *منتخب الأثر في الإمام الثاني عشر*، ج ۲، ص۳۰۳).

◆ حوادث «جغرافیای ظهور»؛ قطعه‌های مختلف «پازل واحد»

البته در مباحث مهدویت، باید به نکته بسیار مهمی توجه کرد و آن این‌که: احادیث مهدویت، به ویژه حوادث منتهی به نشانه‌های حتمی ظهور، قطعه‌های مختلف یک «پازل واحد» محسوب می‌شوند و جدا از هم، نباید بررسی شوند و اگر مستقل از یکدیگر بررسی شوند، نتایج واقعی و مطلوب حاصل نخواهد شد؛ همان مشکلی که برخی از نویسنده‌گان با تحلیل صرفاً «تاریخی» در بررسی مباحث مهدوی بدان گرفتار شده‌اند. زیرا اگر به بررسی تنها یک نشانهٔ ظهور بسنده کنیم، ممکن است به این نتیجه دست یابیم که این نشانه در گذشته و تاریخ‌واقع شده و یا ممکن است شبیه آن در آینده به طور متعدد تکرار شود. اما اگر مجموع ملامت‌ها و نشانه‌ها را به عنوان قطعه‌های مختلف «پازل واحد» توجه کنیم، به نتیجه‌ای بتوانیم ترددست خواهیم یافت.